

HAKLARIMIZ

SORUMLULUKLARIMIZ

Lise Sunusu

BURSA
İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

***Sahip olduğum haklar
deyince aklımıza neler
geliyor ?***

- Duygularımı yargılanmadan hissetme
- İsteklerimi ve ihtiyaçlarımı ifade etme
- Hakkımı savunma
- Kendimi koşulsuz sevme
- İhtiyaçlarımın önemli olduğunu ifade edebilme
- Başkaları ile ilişki kurma ve sınır koyma
- Yargılamadan duygularımı kabul etme
- Yardım isteme
- İstemediğim durumlarda rahatça/çekinmeden hayır diyebilme

- Herkes tarafından takdir edilen "mükemmel biri" olmama
- Gizliliğe ve kendi kişisel alanıma sahip olma
- Kendime karşı affedici olma
- Kendimi olduğum gibi kabul etme
- Başkalarının benden beklentilerini istemediğim zaman karşılamama
- Hayallerimi, ilgi alanlarımı ve tutkularımı takip etme
- Saygılı davranılma
- Önceliklerimi belirleme
- Zorluklar karşısında bazen kendini güçsüz-zayıf hissetme

Kişisel haklara sahip olmamız aynı zamanda başkalarının da bu haklara sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu durum ise karşımıza yeni bir kavram çıkarır:

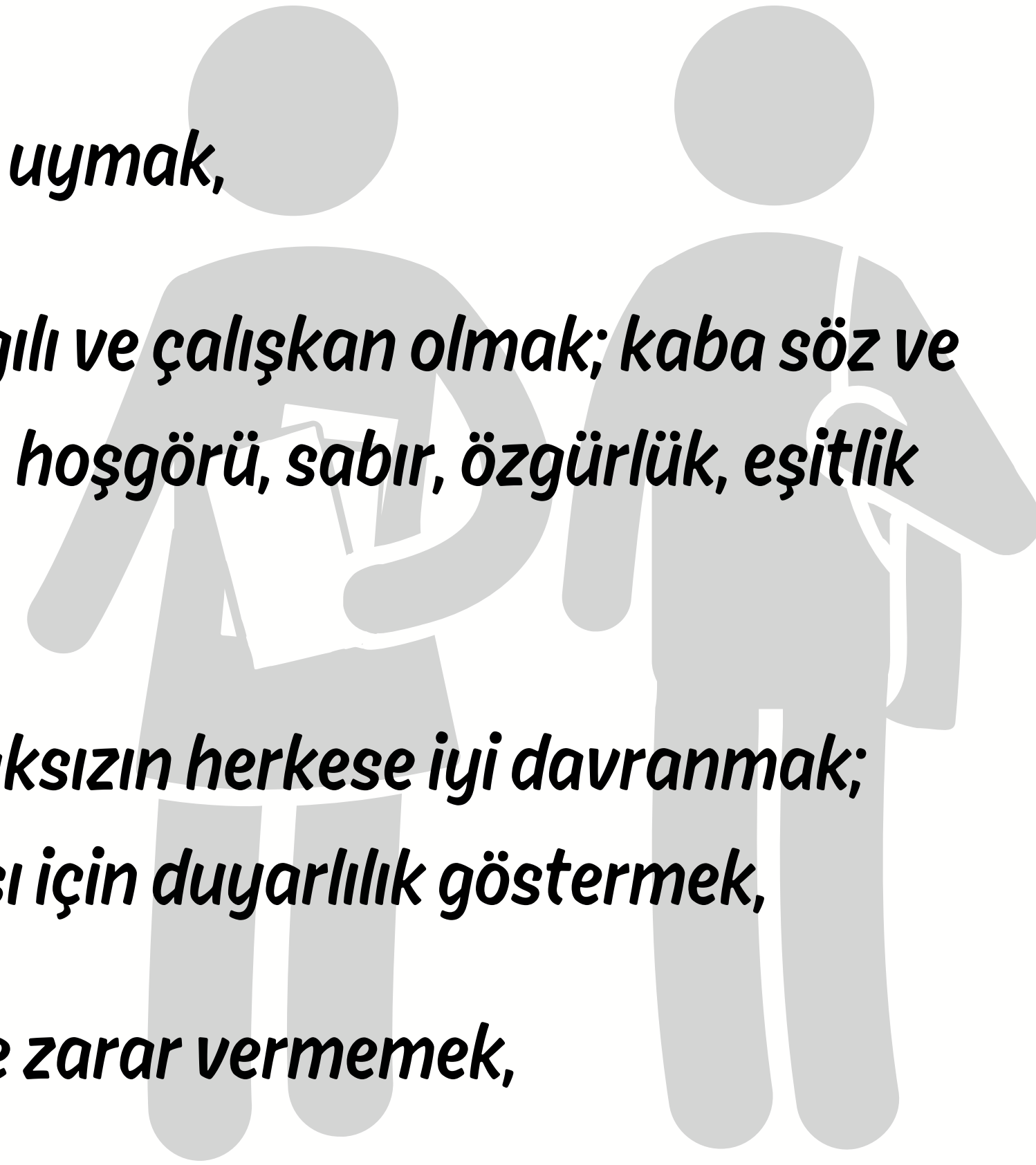
SORUMLULUKLARIMIZ

Başkaları ile etkileşime girerken sorumluluklarımızın farkında olarak etkileşimde bulunmalıyız.

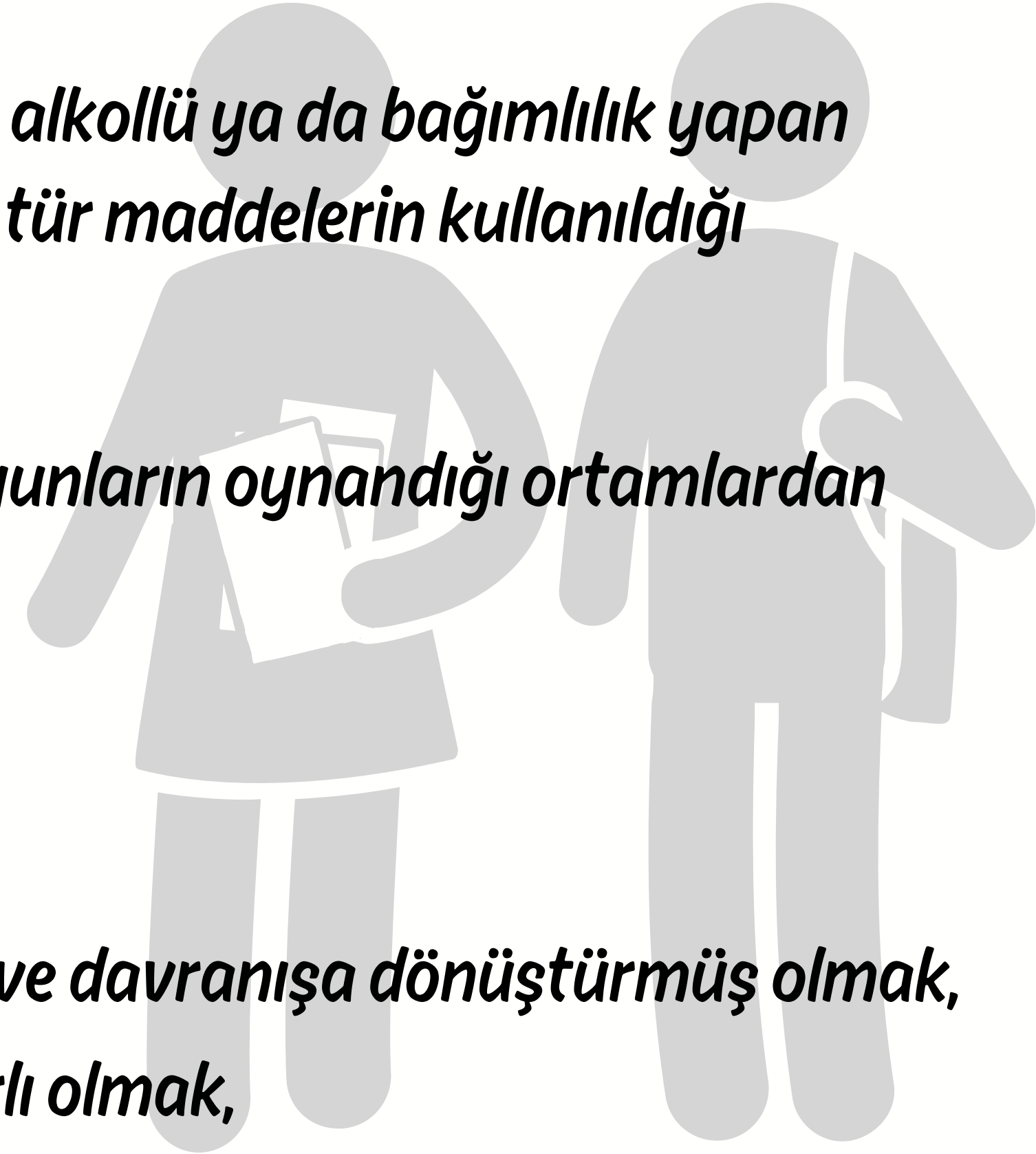
Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

- **Hukuka, toplum değerlerine ve okul kurallarına uymak,**
- **Doğru sözlü, dürüst, yardımsever, erdemli, saygılı ve çalışkan olmak; kaba söz ve davranışlarda bulunmamak; barış, değerbilirlik, hoşgörü, sabır, özgürlük, eşitlik ve dayanışmadan yana davranış göstermek,**
- **İrk, renk, cinsiyet, dil, din, milliyet ayrımı yapmaksızın herkese iyi davranmak; insan hak ve özgürlüğüyle onurunun korunması için duyarlılık göstermek,**
- **Okulunu ve eşyasını kendi malı gibi korumak ve zarar vermemek,**

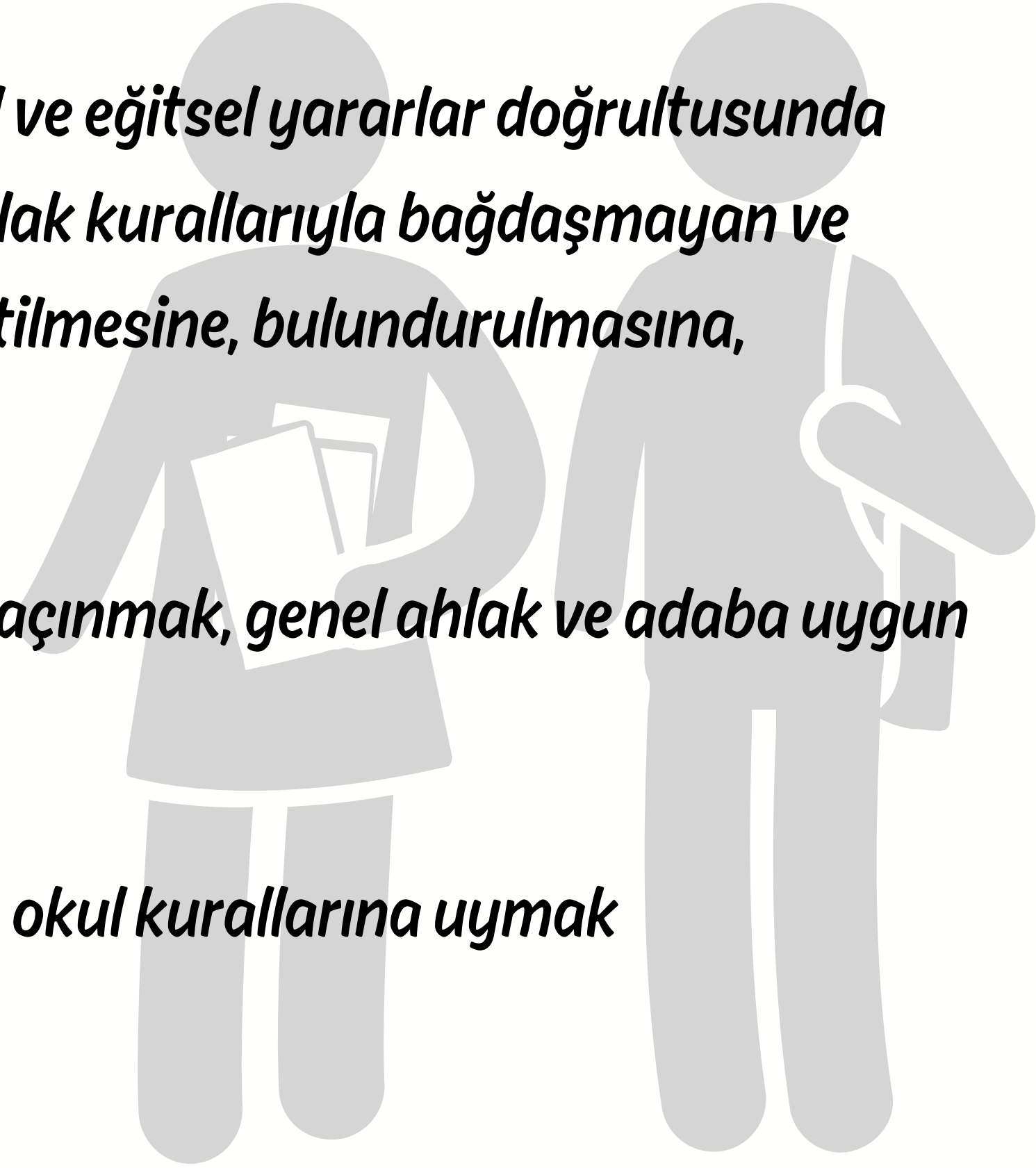
Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

- *Sağlığı olumsuz etkileyen ve sağlığa zarar veren, alkollü ya da bağımlılık yapan maddeleri kullanmamak, bulundurmamak ve bu tür maddelerin kullanıldığı yerlerde bulunmamak,*
- *Her çeşit kumar ve benzeri oyunlardan, bu tür oyunların oynandığı ortamlardan uzak kalmak,*
- *Okula ve derslere düzenli olarak devam etmek,*
- *İnsan hakları ve demokrasi bilincini özümsemiş ve davranışa dönüştürmüş olmak, kötü muamele ve her türlü istismara karşı duyarlı olmak,*

Okuldaki Sorumluluklarımız: Öğrenciden Beklenen Davranışlar

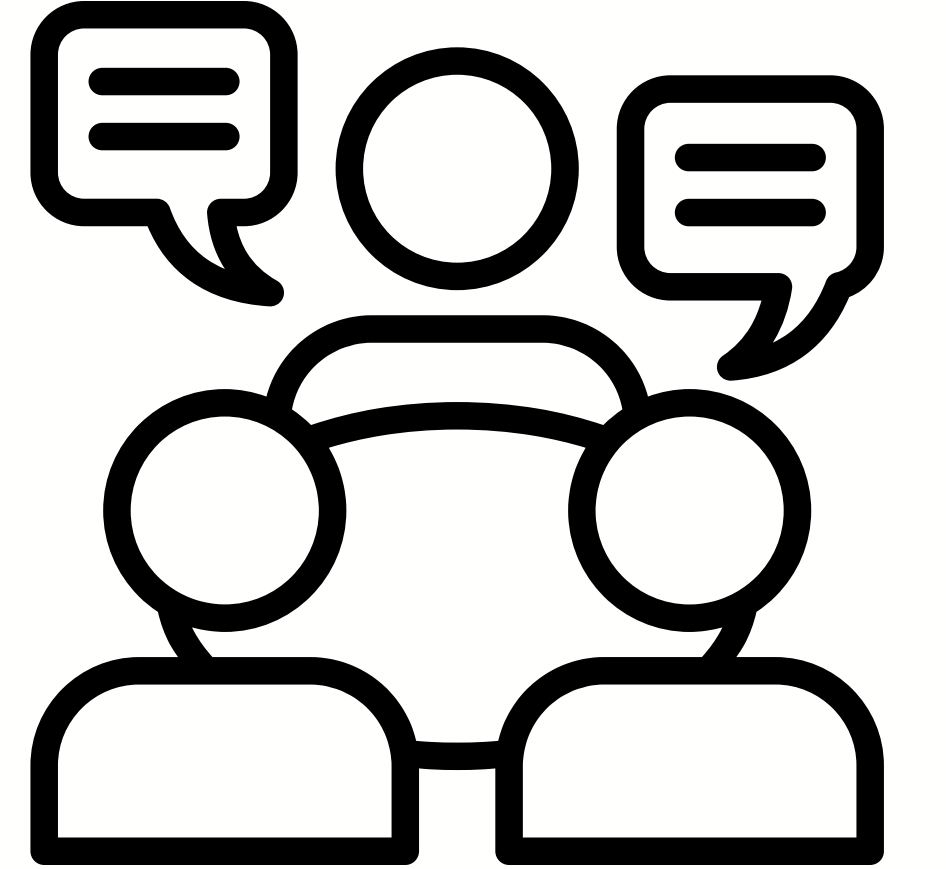
- **Bilişim araçlarını ve sosyal medyayı kişisel, toplumsal ve eğitsel yararlar doğrultusunda kullanmak, zararlı, bölücü, yıkıcı ve toplumun genel ahlak kurallarıyla bağdaşmayan ve şiddet içerikli amaçlar için kullanmamak; bunların üretilmesine, bulundurulmasına, taşınmasına yardımcı olmamak,**
- **Yanlış algı oluşturabilecek tutum ve davranışlardan kaçınmak, genel ahlak ve adaba uygun davranmak,**
- **Okulu benimsemek, öğretmenlere saygı göstermek ve okul kurallarına uymak**
- **Eğitim ortamlarına bilişim araçlarıyla girmemek**

Sorumluluklarımızı yerine getirmezsek ne olur?

Öğrenci Ödül ve Disiplin Kurulu

- *Okulda düzen ve disiplinin sağlanmasıyla ilgili görüşmeler yapar ve kararlar alır.*
- *Öğrencilere kendini ifade edebilmesi, kendini geliştirebilmesi, onlara başarılı olma duygusunu tattırması, onları teşvik edici faaliyetlere okulda daha çok yer verilmesi için gerekli önerilerde bulunur.*

Disiplin cezaları

(1) Öğrencilere, disiplin cezasını gerektiren davranış ve fiillerinin niteliklerine göre;

a) Kınama,

b) Okuldan kısa süreli uzaklaştırma,

c) Okul değiştirme,

ç) Örgün eğitim dışına çıkarma cezalarından biri verilir.

(2) Disipline konu olan olaylar okul öğrenci ödül ve disiplin kurulunda görüşülüp karara bağlandıktan sonra;

a) Kınama ve okuldan kısa süreli uzaklaştırma cezaları okul müdürünün,

b) Okul değiştirme cezası, ilçe öğrenci disiplin kurulunun,

c) Örgün eğitim dışına çıkarma cezası, il öğrenci disiplin kurulunun, onayından sonra uygulanır.

Kınama; öğrenciye, cezayı gerektiren davranışta bulunduğu ve tekrarından kaçınmasının kesin bir dille ve yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren davranışlar ve fiillerden bazıları şunlardır:

- Tütün, tütün mamulleri veya tütün içermeyen ancak tütün mamulünü taklit eder tarzda kullanılan her türlü ürünü bulundurmamak veya kullanmak,
- Başkasına ait eşyayı izinsiz almak veya kullanmak,
- Yalan söylemek,
- Okul yöneticilerine, öğretmenlerine, çalışanlarına ve arkadaşlarına kaba ve saygısız davranmak,
- Dersin ve ders dışı eğitim faaliyetlerinin akışını ve düzenini bozacak davranışlarda bulunmak,
- Bilişim araçlarını öğretmenler kurulunca belirlenen usul ve esaslara aykırı şekilde kullanmak,
- Ders saatleri içinde öğretmenin bilgisi ve kontrolü dışında bilişim araçlarını açık tutarak dersin akışını bozmak,
- Eğitim ortamlarında; dersler arası ile öğle arası dinlenme sürelerinde okul yönetiminin izni dışında bilişim araçlarını yanında bulundurmamak ve kullanmak.

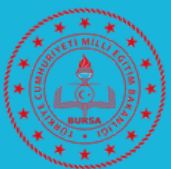
Okuldan kısa süreli uzaklaştırma; öğrencinin ceza olarak verilen süre kadar ders ve ders dışı her türlü etkinlikten mahrum bırakılmasıdır. Okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- Okul yöneticilerine, öğretmenlerine, çalışanlarına, öğrencilere ve eğitim ortamlarında bulunan diğer kişilere sözle, davranışla veya sosyal medya üzerinden hakaret etmek, hakareti paylaşmak, başkalarını bu davranışa kışkırtmak, bu kişileri tehdit etmek,
- Kişileri veya grupları dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi ve dini inançlarına göre ayırmayı, kınamayı, kötülemeyi amaçlayan davranışlarda bulunmak
- Okul kurallarının uygulanmasını ve öğrencilere verilen görevlerin yapılmasını engellemek,
- Siyasi, ideolojik, müstehcen veya yasaklanmış araç, gereç, doküman ve benzerlerini paylaşmak, dağıtmak, duvarlara ve diğer yerlere asmak, yazmak; bu amaçlar için bilişim araçlarını, okul araç-gerecini ve eklentilerini kullanmak,

Okuldan kısa süreli uzaklaştırma; öğrencinin ceza olarak verilen süre kadar ders ve ders dışı her türlü etkinlikten mahrum bırakılmasıdır. Okuldan 1-5 gün arasında kısa süreli uzaklaştırma cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla eğitim ve öğretim faaliyetlerine, kişilere ve kurumlara zarar vermek,
- Kavga etmek, başkalarına fiili şiddet uygulamak,
- Okul yöneticilerinin, öğretmenlerinin, çalışanlarının ve diğer öğrencilerin izinsiz olarak görüntülerini çekmek, kaydetmek, paylaşmak,
- Tekrarlayan çeşitli davranışlarıyla başka bir öğrencinin, sosyal veya duygusal gelişimini olumsuz yönde etkileyecek şekilde akran zorbalığı yapmak.

Okul değiştirme; öğrencinin yerleşim yeri öncelikli olmak üzere, aynı tür veya derecedeki başka bir okula naklinin yapılmasıdır. Okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- Okul çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olmak,
- Hırsızlık yapmak, yaptırmak ve yapılmasına yardımcı olmak,
- Ders, sınav, uygulama ve diğer faaliyetlerin yapılmasını engellemek veya arkadaşlarını bu eylemlere katılmaya kışkırtmak,
- Eğitim ve öğretim ortamına yaralayıcı, öldürücü silah ve patlayıcı madde ile her türlü aletleri getirmek veya bunları bulundurmamak,
- Zor kullanarak veya tehditle kopya çekmek veya çekilmesini sağlamak,

Okul değiştirme; öğrencinin yerleşim yeri öncelikli olmak üzere, aynı tür veya derecedeki başka bir okula naklinin yapılmasıdır. Okul değiştirme cezasını gerektiren fiil ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla eğitim ve öğretimi engellemek, kişilere ağır derecede maddi ve manevi zarar vermek,
- Bir kimseyi ya da grubu suç sayılan bir eylemi yapmaya, böyle eylemlere katılmaya, yalan bildirimde bulunmaya veya suçu yüklenmeye zorlamak,
- Zor kullanarak başkasına ait mal ve eşyaya el koymak, başkalarını bu işleri yapmaya zorlamak,
- Kişilere, arkadaşlarına ve okul çalışanlarına; söz ve davranışlarla sarkıntılık yapmak, iftira etmek, başkalarını bu davranışlara kışkırtmak veya zorlamak, yapılan bu fiilleri sosyal medya yoluyla paylaşmak, yaymak,

Örgün eğitim dışına çıkarma; öğrencinin örgün ortaöğretim kurumları ile ilişkisinin kesilmesidir. Örgün eğitim dışına çıkarma cezasını gerektiren davranışlardan bazıları şunlardır:

- T.C.'nin bölünmez bütünlüğü ilkesine ve Anayasanın temel ilkelerine aykırı eylemler düzenlemek; kışkırtmak, katılmak veya katılmaya zorlamak,
- Kişileri veya grupları; dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi ve dini inançlarına göre ayırmayı, kınamayı, kötülemeyi amaçlayan bölücü ve yıkıcı toplu eylemler düzenlemek, katılmak, bu eylemlerin organizasyonunda yer almak,
- Kurul ve komisyonların çalışmasını tehdit veya zor kullanarak engellemek,
- Okul içinde ve dışında tek veya toplu hâlde okulun yönetici, öğretmen, eğitici personel, memur ve diğer personeline karşı saldırıda bulunmak, bu gibi hareketleri düzenlemek veya kışkırtmak,
- Okul çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olmak için fiili saldırıda bulunmak ve başkalarını bu yöndeki eylemlere kışkırtmak,

Örgün eğitim dışına çıkarma; öğrencinin örgün ortaöğretim kurumları ile ilişkisinin kesilmesidir.

Örgün eğitim dışına çıkarma cezasını gerektiren davranışlardan bazıları şunlardır:

- Yaralayıcı, öldürücü her türlü alet, silah, patlayıcı maddeleri veya fiziki güç kullanmak suretiyle bir kimseyi yaralamaya teşebbüs etmek, yaralamak, öldürmek, maddi veya manevi zarara yol açmak,
- Kişi veya kişilere her ne sebeple olursa olsun eziyet etmek; işkence yapmak veya yaptırmak, cinsel istismar ve bu konuda kanunların suç saydığı fiilleri işlemek,
- Çete kurmak, çetede yer almak, adam kaçırmak; kapkaç ve gasp yapmak, haraç almak,
- Yasa dışı örgütlerin propagandasını yapmak, eylem düzenlemek, düzenlemeye kışkırtmak, eylemlere katılmak, üye olmak, üye kaydetmek; para toplamak ve bağışta bulunmaya zorlamak,
- Bilişim araçları veya sosyal medya yoluyla; bölücü, yıkıcı, ahlak dışı ve şiddeti özendiren sesli, sözlü, yazılı ve görüntülü içerikler oluşturmak,

**DIJİTAL DÜNYA - TEKNOLOJİ
GÜNLÜK YAŞANTIMIZI
HER ZAMAN KOLAYLAŞTIRIYOR MU?**

*Teknoloji günlük hayatımızı kolaylaştırırken
zorbaliğı da **tek bir tık** ile mümkün kılıyor.*

*İnternet erişimi ve dijital araçların olduğu her
an her yerde siber zorbalık mümkün*

Zorbalık ve Siber Zorbalık

Zorbalık, fiziksel veya sözlü olabilen, bir kişi ya da grup tarafından uygulanan ve çoğunlukla kişilerin kendilerine göre güçsüz ya da zayıf kişileri hedef aldığı yüz yüze, tekrarlanan, saldırgan davranışlardır.

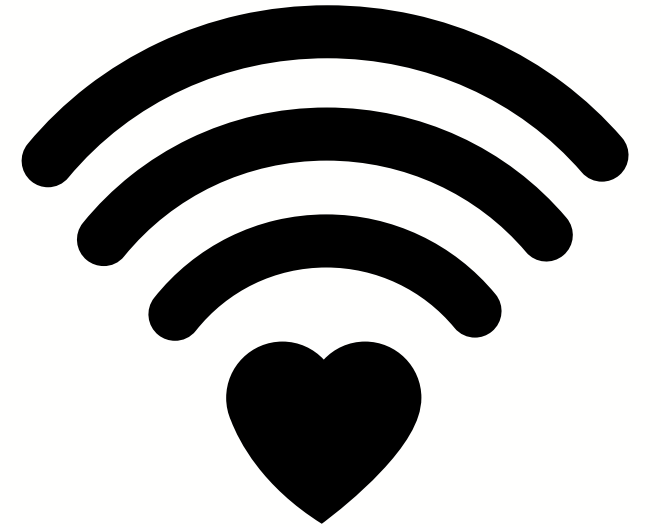

Siber zorbalık, sosyal medya, mesajlaşma, oyun gibi dijital platformlarda, kişiyi korkutmayı, kızdırmayı veya utandırmayı amaçlayan, tekrarlayan zorba davranışlardır.

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- *İzin almadan, kişisel bilgisayar veya akıllı telefondaki bilgileri (dosya, fotoğraf, yazılı mesaj kayıtları vb.) almak*
- *İnternet ortamında başkasının kimliğiyle izinsiz paylaşımında bulunmak*
- *İnternet ortamında yapılan paylaşımlara (yorum, fotoğraf, video, bilgi) utandırıcı, kırıcı yorumlar yapmak*
- *İnternette tehdit içeren, utandırıcı, kırıcı mesajlar göndermek*
- *İnternet şifrelerini ele geçirerek erişimi engellemek*

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- *Küçük düşürücü bir mesajı, fotoğrafı veya video görüntüsünü sanal ortamda izinsiz paylaşmak*
- *Kısa mesaj aracılığıyla tehdit edici, utandırıcı, kırıcı mesajlar göndermek*
- *İnternet şifrelerini ele geçirerek mesajlara ulaşmak*
- *İnternette, cinsiyetini farklı göstererek karşı tarafı kandırmak*
- *Sanal ortamda dedikodu veya söylenti yaymak*
- *Sanal ortamda birilerine küfür etmek*

HANGİ DAVRANIŞLARI SİBER ZORBALIK OLARAK SAYABİLİRİZ?

- Kişinin özel bilgilerini (adres, okul, kimlik bilgileri vs.) sosyal ağlarda ya da sanal ortamlarda o kişinin izni alınmadan paylaşmak.
- Bir kişiye, e-posta, kısa mesaj, anlık mesaj yoluyla aşağılayıcı, alaya alıcı, şiddet, tehdit, ya da cinsel taciz içerikli kişinin hoşuna gitmeyen her türlü mesajı göndermek,
- Kişilerin özel görüntülerini çekmek ya da çekilmiş olan görüntüleri (fotoğraf ya da video) o kişinin iznini ve onayını almadan sosyal ağlar ya da sanal ortamlarda paylaşmak. vb.

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Kaçınma ve görmezden gelme boyutu

Bireylerin hayatına devam etme, yanıt vermeme, kullanılan araç ya da uygulamayı kapatma, hesabı silme, gelen mesajı ya da bildirimini okumadan görmezden gelme baş etme stratejilerini kullanmasıdır

Yardım arama boyutu

Bireylerin aile, öğretmen, idareci, akran/arkadaştan sosyal destek bağlamında yardım arama davranışında bulunma stratejilerini kullanmasıdır

Bilgi arama boyutu

Bireylerin sosyal medya uygulamaları, web sitesi ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinmeye çalışma stratejilerini kullanmasıdır. Bireyler siber zorbalık olaylarını anlamak ve bunlara yönelik önlem almak için sosyal medya uygulamaları, web sitesi ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinmeye çalışmalıdır.

Güvenlik ve gizliliği artırma boyutu

Bireylerin siber zorbalığa maruz kaldıkları araçları kullanmayı öğrenme, gizliliği artırma, güvenlik artırma ve ek yazılım yükleme gibi davranışlarla baş etmesidir. Kişiler bir platform, araç ya da uygulamayı kullanmadan önce kullanıma ilişkin yeterli düzeyde bilgi sahibi olmak için bunları detaylıca öğrenmelidir

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele Boyutu

Bireylerin daha önceden siber zorbalık yaşayanlarla görüşme, kanıtları saklama veya ekran kaydı alma, listeden çıkarma, engelleme, polis, savcılık ya da Web ihbarda şikâyet etme, iletişime geçmeye çalışma stratejilerini kullanmasıdır. Siber zorbalık ile mücadele ederken zorbalığa ilişkin kanıt oluşturabilecek her türlü elektronik kaydın saklanması, mücadelenin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Siber zorbalıkla mücadelesinde zorbalık yapan kişi ya da kişilerin arkadaş listesinden çıkarılması, zorbalığa maruz kalınan platformdan engellenmesi yoluna gidilebilir. Siber zorbalık arkadaş listesinden çıkarma ve engelleme işlemleri sonrası da devam ediyor ise polis ya da savcılık aracılığı ile ilgililer hakkında şikayetçi olunabilir.

ihbarweb.org.tr

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele boyutu

Sosyal platformlarda, gerek kullanıcı hesapları ile ilgili gerekse de içerikle ilgili "şikâyet et" butonu yer almaktadır. Adınıza açılan sahte hesabı siz ve sosyal medyadaki arkadaşlarınız "şikâyet et" butonu aracılığı ile ilgili hesabı ilgili platformdan kaldırtabilirsiniz. Kişilik hakkı ihlal edilen kişinin talebi, içerik ve/veya yer sağlayıcısı tarafından en geç 24 saat içerisinde cevaplandırılmaktadır.

Ayrıca kişilik haklarınızın ihlal edildiği gerekçesiyle en yakın Sulh Ceza Hakimliğine başvurarak, 5651 sayılı Kanun uyarınca dilekçenizde belirteceğiniz URL/AlanAdı/IP adresine/adreslerine erişimin engellenmesini talep edebilirsiniz. Sulh Ceza Hakimliği yapılan başvuruyu en geç 24 saat içinde duruşma yapılmaksızın karara bağlar. Hakimlik, kişilik hakkı ihlalini tespit etmesi hâlinde, ihlale konu içeriğin URL/Alan Adı/ IP adresine erişimin engellenmesi kararını verir.

SİBER ZORBALIK İLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ

Mücadele boyutu

Siber zorbalığa karşı en kolay uygulanabilecek yol Bilişim Teknolojileri Kurumu'na ait olan ALO 166 nolu İnternet Bilgi İhbar Hattı'nı arayıp nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunu bildirmektir. Bu hat aranarak karakol veya savcılıklara nasıl ulaşılacağı konusunda da yönlendirme alınabilir.

ALO

166

Siber zorbalık durumları ile karşılaşıldığında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İnternet Bilgi İhbar Merkezi ihbarweb.org.tr aracılığıyla da şikâyette bulunulabilir.

Bunun dışında doğrudan karakollara veya Cumhuriyet Başsavcılığı'na şikâyette bulunarak da suç içeren siber zorbalık fiilleri bildirilebilir.

